

**ภาวะผู้นำในการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลแม่ลานนา
อำเภอลอง จังหวัดแพร่**
**The Leadership in People Service of Maelanna Sub-District
Municipality Long District, Phrae Province**

สุนิสา วงศ์ยศ*
Sunisa Wongyot

Received: February 8, 2018 Revised: March 2, 2018 Accepted: March 5, 2018

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำในการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่ (2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นประชาชนต่อภาวะผู้นำในการให้บริการของเทศบาลตำบลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่ (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำในการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่ และ (4) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำในการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่ตามหลักพรหมวิหาร 4 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่ จำนวน 378 คน ใช้วิธีรูปแบบผสานวิธี โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยจากแบบสอบถามและเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ความทางเดียว และวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ **ผลการวิจัย พบว่า** 1) ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อภาวะผู้นำในการให้บริการของเทศบาลตำบลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ ด้านมิติมุ่งสัมพันธ์ ด้านมิติมุ่งงาน และด้านมิติมุ่งประสิทธิผล ตามลำดับ โดยการให้บริการตามหลักพรหมวิหาร 4 ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ ด้านเมตตา ด้านมูทิตา ด้านกรุณาและด้านอุเบกขา ตามลำดับ 2) ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อภาวะผู้นำในการให้บริการของเทศบาลตำบลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่ พบว่าประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการให้บริการประชาชน ของเทศบาลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการให้บริการประชาชน ของเทศบาลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ไม่แตกต่างกัน 3) ผล

* คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Social Sciences
Mahachulalongkomrajavidyalaya University

การศึกษาภาวะผู้นำในการให้บริการประชาชน ของเทศบาลแม่ลานนา แบบมุ่งงาน มุ่งสัมพันธ์ มุ่งประสิทธิผล มีความสัมพันธ์กับการบริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การให้บริการแบบมุ่งงานมีจุดมุ่งหมายในงานที่ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์ตรงตามความต้องการมุ่งสัมพันธ์โดยให้คำแนะนำที่เข้าใจง่ายและเป็นกันเอง มุ่งประสิทธิผลสามารถตอบข้อซักถามและอธิบายเกี่ยวกับการขอรับบริการ 4) ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำในการให้บริการประชาชน ของเทศบาลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ดังนี้ การให้บริการแบบมุ่งงาน เทศบาลเข้าใจงานบริการ ยึดมั่นเข้มแข็งมีเมตตาต่อประชาชนผู้มาติดต่อ ให้การบริการด้วยความเอาใจใส่และเท่าเทียมกันให้ความสำคัญกับงานในหน้าที่พร้อมให้บริการด้วยความกระตือรือร้น ให้คำแนะนำชัดเจนรวดเร็ว ตรงความต้องการ การบริการแบบมุ่งสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่เข้าถึงความต้องการ และแสดงออกอย่างจริงใจมีอัธยาศัยไมตรีเมื่อมีผู้มาขอรับบริการด้วยการให้คำแนะนำและยินดีตอบข้อซักถามอย่างชัดเจนและเข้าใจง่ายโดยไม่เลือกบริการ การอธิบายขั้นตอนในกระบวนการงานต่างๆ การให้บริการด้วยความเสมอภาคเป็นกันเองการบริการแบบมุ่งประสิทธิผลมุ่งพัฒนางานบริการประชาชน เอาใจใส่ในหน้าที่ ด้วยวาจาสุภาพ มีประโยชน์เข้าใจง่ายได้ความรู้ปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาไม่ต้องรอนานบริการด้วยการสร้างความประทับใจมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี แนะนำและเสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้มารับบริการ

คำสำคัญ (Keywords): การให้บริการ

Abstract

This aims of research were 1) to study leadership in the public service of Mae Lanna Municipal District, Long District, Phrae Province, 2) to compare the public opinion on the leadership in the public service of Mae Lanna Municipal District, Long District, Phrae Province, 3) to study the relationship of leadership in the public service of Mae Lanna Municipal District, Long District, Phrae Province, 4) to educate the development of leadership in the public service of Mae Lanna Municipal District, Long District, Phrae Province according to the four cardinal virtues (Phrhmwihar 4) This study was mixed-method research, a combination of quantitative and qualitative research. Quantitative data were collected by using a questionnaire of the leadership in the public service of Mae Lanna Municipal District, Long District, Phrae Province for 6617 people. The sample consisted of 384 people by using the formula of W.G. Cochran. Data were analyzed by statistics including frequency, percentage, mean, and standard deviation to describe personal characteristics. Hypothesis testing was conducted by using t-test and F-test analysis, One-Way Analysis of Variance (ANOVA). A pair of means was compared by using Least Significant difference (LSD) and Pearson's Correlation. For qualitative research, data were collected from 7 key informants. These key

informants were purposively selected from the experts with qualification in accordance with the essence of research. Data collection instruments included structured in depth interview and face-to-face in depth interview. Data were analyzed by descriptive interpretation. **The research found that:** 1) Overall the Public's opinion leadership in the public service of Mae Lanna Municipal District, Long District, Phrae Province was rated at high rate level (= 3.90). By considering each aspect, it was found that an aspect with highest mean score was aspect of Relational leadership, aspect of Task-Oriented/Authority Compliance, effectively of the dimension, respectively. As well as the leadership in the public service of Mae Lanna Municipal District, Long District, Phrae Province according to the four cardinal virtues (Phrhmwihar 4) were rated at high rate level, found that the Mercy , sympathetic joy, compassion, and detached, respectively. 2) The comparison of the leadership in the public service of Mae Lanna Municipal District, Long District, Phrae Province hypothesis by analyzing differences by personal factor such as gender, age, education level, and income. There were found that age, education level, and income have different opinions statistically significant at 0.05 level. They were accepted the hypothesis. But the genders have no different of opinion. There were rejected the hypothesis. 3) The result of relationship of the leadership in the public service of Mae Lanna Municipal District, Long District, Phrae Province such as aspect of Relational leadership, aspect of Task-Oriented/Authority Compliance, effectively of the dimension were related with the management by the four cardinal virtues in high correlation, as significance level of 0.01, according to the hypothesis. The aspect of Task-Oriented aimed at making the public benefit. The aspect of Relational leadership aims to advice on simple way and friendly. The effectively of the dimension can be answer and explain the questions as request. 4) The result of the Development of leadership in the public service of Mae Lanna Municipal District, Long District, Phrae Province were found that the task-oriented servicing was served as quickly duty, friendly, hospitable, kindness. The aspect of Relational leadership servicing was serviced as Needful, sincerity, kindness and good answers. And the effectively of the dimension servicing were served as politely speech, quickly working, good communication, and good relationship, softness

Keyword: Service

บทนำ (Introduction)

ในสังคมยุคโลกาวิวัฒน์ที่เป็นยุคโลกไร้พรมแดนนี้ในแง่ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีต่างๆย่อมส่งผลให้ศักยภาพในการแข่งขันขององค์กรสูงขึ้นตามลำดับไม่ว่าจะเป็นในระดับประเทศ ในสถาบันของภาครัฐหรือเอกชนความอยู่รอดขององค์กรดังกล่าวย่อมขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจอย่างถูกต้องรอบคอบและทันต่อสถานการณ์ของผู้บริหารซึ่งก็คือผู้นำขององค์กรนั้นๆ ดังนั้นในทุกองค์กรจึงจำเป็นต้องมีผู้นำในทุกสังคมซึ่งประกอบด้วยสถาบันต่างๆ เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาและสถาบันศาสนาย่อมต้องมีผู้นำเพื่อช่วยกำหนดทิศทางช่วยสั่งการช่วยควบคุมระบบและช่วยประสานให้คนทั้งหลายทำงานร่วมกันเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ได้วางไว้ร่วมกัน นอกจากนี้ปัญหาเกี่ยวกับผู้นำก็มักเกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันเสมอ ผู้นำบริหารงานอย่างไม่มีเอกภาพไม่มีความไว้วางใจซึ่งกันและกันใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อแสวงหาผลประโยชน์แก่ตนและพวกพ้องและยึดหลักประโยชน์นิยมเป็นใหญ่โดยไม่คำนึงถึงความอยู่รอดขององค์กรหรือคนในสังคมส่วนใหญ่

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลานนา เป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งมีสถานะเป็นนิติบุคคลและมีหน้าที่ในการแปลงนโยบายที่เป็นนามธรรมไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดความสำเร็จขึ้นและยังส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลานนามีการบริหารงานที่ขาดประสิทธิภาพจะส่งผลเสียอย่างมากต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลานนาเองเนื่องจากปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นในองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลานนาคือขาดทิศทางการบูรณาการร่วมกับภาคประชาชนขาดวิสัยทัศน์ขาดการลงพื้นที่ออกพบปะประชาชนเพื่อสอบถามความต้องการสอบถามปัญหาขาดประสิทธิภาพในการดูแลความต่อความเดือดร้อนให้การช่วยเหลือไม่เท่าเทียมกันไม่มีการอบรมความรู้เรื่องอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้แก่ประชาชนการปฏิบัติงานล่าช้าขาดความรู้ความเข้าใจในการแสดงบทบาทหน้าที่ของผู้นำอันเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของการเป็นผู้นำที่ดีจึงทำให้กลไกของการบริหารงานล้มเหลวซึ่งย่อมมีผลกระทบต่อความเสื่อมและความเจริญขององค์กรหรือสังคม และในทางกลับกันหากองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลานนา ถ้ามีการบริหารงานที่ดีมีประสิทธิภาพจะส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานเกิดความราบรื่นมีการประสานงานในการปฏิบัติร่วมกับประชาชนได้ดีตลอดจนสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้อย่างตรงจุดและสามารถบริการประชาชนได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรมการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลานนาจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพราะนอกจากจะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลานนาได้รับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research objectives)

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำในการให้บริการประชาชน ของเทศบาลตำบลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อภาวะผู้นำในการให้บริการ ของเทศบาลตำบลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำในการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่

4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำในการให้บริการประชาชน ของเทศบาลตำบลแม่ลานนา อำเภออลอง จังหวัดแพร่ ตามหลักพรหมวิหาร 4

วิธีการดำเนินวิจัย (Research Method)

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology Research) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแม่ลานนา อำเภออลอง จังหวัดแพร่ จำนวน 378 คน จากประชากรทั้งหมด จำนวน 6,617 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยการใช้อยุทธของทาโรยามาเน (Taro Yamane) วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) และผู้วิจัยกำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) จำนวน 7 รูป/คน ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับเนื้อหาที่เป็นตัวแปรตามทั้ง 4 ด้านข้างต้น

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลประชาชน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 40 – 50 ปี มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และมีรายได้ต่อเดือน 5,000 – 15,000 บาท

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของภาวะผู้นำในการให้บริการประชาชน ของเทศบาลแม่ลานนา อำเภออลอง จังหวัดแพร่ ตามทฤษฎีสามมิติ ของเรดดิน (William J. Reddin) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3.90) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมิติมุ่งสัมพันธ์ ด้านมิติมุ่งงาน ด้านมิติมุ่งประสิทธิผล อยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของภาวะผู้นำในการให้บริการประชาชน ของเทศบาลแม่ลานนา อำเภออลอง จังหวัดแพร่ ตามหลักพรหมวิหาร 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (4.01) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา ด้านมูทิตา ด้านกรุณา และด้านอุเบกขาอยู่ในระดับมากในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การให้บริการแบบมุ่งงานมีจุดมุ่งหมายในงานที่ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์ตรงตามความต้องการมุ่งสัมพันธ์โดยให้คำแนะนำที่เข้าใจง่ายและเป็นกันเอง มุ่งประสิทธิผลสามารถตอบข้อซักถามและอธิบายเกี่ยวกับการขอรับบริการ

4. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำในการให้บริการประชาชน ของเทศบาลแม่ลานนา อำเภออลอง จังหวัดแพร่ ดังนี้ การให้บริการแบบมุ่งงาน เทศบาลเข้าใจงานบริการ ยึดมั่นแจ่มใสมีเมตตาต่อประชาชนผู้มาติดต่อ ให้การบริการด้วยความเอาใจใส่และเท่าเทียมกันให้ความสำคัญกับงานในหน้าที่พร้อมให้บริการด้วยความกระตือรือร้น ให้คำแนะนำชัดเจนรวดเร็ว

ตรงความต้องการ การบริการแบบมุ่งสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่เข้าถึงความต้องการ และแสดงออกอย่างจริงใจมีอัธยาศัยไมตรีเมื่อมีผู้มาขอรับบริการด้วยการให้คำแนะนำและยินดีตอบข้อซักถามอย่างชัดเจนและเข้าใจง่ายโดยไม่เลือกบริการการอธิบายขั้นตอนในกระบวนการงานต่างๆ การให้บริการด้วยความเสมอภาคเป็นกันเองการบริการแบบมุ่งประสิทธิผลมุ่งพัฒนางานบริการประชาชน เอาใจใส่ในหน้าที่ ด้วยวาจาสุภาพ มีประโยชน์เข้าใจง่ายได้ความรู้ปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาไม่ต้องรอนานบริการด้วยการสร้างความประทับใจมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี แนะนำและเสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้มารับบริการ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึง “ภาวะผู้นำในการให้บริการประชาชน ของเทศบาลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่” โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ น่าสนใจ และนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำในการให้บริการประชาชน ของเทศบาลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมิติมุ่งสัมพันธ์ ด้านมิติมุ่งงาน ด้านมิติมุ่งประสิทธิผล อยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสมมติฐานการวิจัยของประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการให้บริการของเทศบาลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ที่มีเพศ ต่างกัน มีความเห็นต่อภาวะผู้นำในการให้บริการของเทศบาลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ไม่แตกต่างกันอย่าง ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการให้บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำในการให้บริการประชาชน ของเทศบาลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่” มีข้อเสนอแนะที่มาจากผลการวิจัย สรุปเป็นประเด็นดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1 ควรให้บริการที่ประทับใจ ใส่ใจในการให้บริการ
- 2 ควรคำนึงถึงการให้บริการด้วยความเสมอภาค
- 3 ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่อธิบายขั้นตอนต่าง ๆ ในการติดต่อกัน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. การให้บริการ ของเทศบาลตำบลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ควรจัดทำคำอธิบายให้ความรู้ ขั้นตอนการมารับบริการ เป็นแผ่นพับหรือการประชาสัมพันธ์ทางสื่ออื่นๆ ที่ประชาชนสามารถศึกษาก่อนมาติดต่อจริง
2. การให้บริการ ของเทศบาลตำบลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ควรจัดให้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการให้บริการ เพื่อให้บริการที่รวดเร็ว

3. การให้บริการ ของเทศบาลตำบลแม่ลานนา อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ควรมีการจัด
อบรมการให้บริการเพื่อปรับปรุงการให้บริการดีขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัย การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาวะ
ผู้นำ เช่น หลักสังคหวัตถุ 4 อิทธิบาท 4 เป็นต้น มาใช้ร่วมกับภาวะผู้นำในการให้บริการประชาชน
ตามหลักธรรมอื่น ต่อไป

2. ควรทำการวิจัยเรื่อง เปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษากับหน่วยงานหรือองค์การ
อื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในครั้งนี้

3. ควรศึกษาจากกลุ่มประชากร หรือ กลุ่มตัวอย่างโดยรวมจากหน่วยงานอื่น เพื่อ
ศึกษาดูว่ามีการใช้หลักพรวิหาร 4 เกี่ยวกับภาวะผู้นำที่มีความเหมือนกัน หรือ แตกต่างจากการวิจัย
ในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง (References)

- มนตรี พีรพลพิพัฒน์. (2540). “จริยธรรมกับภาวะผู้นำ: ศึกษาทัศนคตินักวิชาการรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยที่มีต่อผู้นำทางการเมือง”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร:สุวีริยาสาส์น.